

ПРИМЕРНА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БЕЛ

ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

III КЛАС

32 учебни седмици по 1 час седмично

Учебна седмица	Тема	Компетентности като очаквани резултати	Нови понятия
I срок			
1.	Какво научих във 2. клас (Тесни и широки гласни звукове. Ударена и неударена сричка. Правопис на гласни и съгласни)	<p>Разграничава звук, дума, изречение и текст. Разпознава гласни и съгласни звукове в думите. Определя правилно тесни и широки гласни и звучни и беззвучни съгласни. Определя правилно ударени гласни звукове в думите. Разграничава ударени и неударени гласни. Изговаря и пише правилно ударени и неударени гласни звукове в думите. Определя правилно ударени и неударени срички в думите. Разпознава думи без ударение. Прави разлика между изговор и правопис на неударени гласни звукове. Пише правилно думи с неударени гласни и думи без ударение. Свързва думите с думи за проверка.</p>	
2.	Какво научих във 2. клас (Словосъчетание, изречение, текст. Части на речта – глагол, съществително име, прилагателно име)	<p>Разпознава словосъчетание, изречение и текст. Разграничава словосъчетание от изречение. Разпознава съобщително и въпросително изречение. Обяснява устно по какво се отличават. Образува изречения. Оформя правилно пунктуационно съобщителни и въпросителни изречения в края. Разпознава съществително, прилагателно име и глагол и ги определя като части на речта. Пише правилно съществителни и прилагателни имена с изучени правописни особености. Образува правилно в съответствие с конкретен езиков контекст форми на глагола.</p>	
3.	Вече знам от 2. клас	Входяща диагностика.	

4.	Определяне на темата на текста	Определя темата на текста. Разбира за какво се говори в текста. Разбира връзката между темата и съдържанието на текста.	тема на текста
5.	Правопис на гласни звукове в края на думата	Разграничава ударени от неударени срички. Правилно пише думи с гласни звукове в крайна сричка. Усвоява начини за правописна проверка.	
6.	Правопис на беззвучни съгласни пред звучни съгласни в началото и в средата на думата	Разпознава съгласни <i>с</i> и <i>т</i> пред звучни съгласни в думите. Прави разлика между изговор и правопис на съгласните <i>с</i> и <i>т</i> пред звучни съгласни. Открива несъответствие между изговор и правопис на звучни съгласни пред беззвучни и на съгласни <i>с</i> и <i>т</i> пред звучни съгласни. Изговаря и пише правилно звучни и беззвучни съгласни в различни позиции една спрямо друга.	група съгласни
7.	Текст. Ключови думи в текста. Епизоди. Герои	Овладява обобщена представа за последователност и смислова свързаност на частите на текста (епизоди). Прилага знанията си за подреждане на изречения и епизоди според последователността им в текст.	ключови думи
8.	Изговор и правопис на гласни и съгласни	Разграничава видове гласни и съгласни звукове. Разпознава видове гласни и съгласни звукове в думите. Пише правилно думи с несъответствия между изговор и правопис при гласни и съгласни звукове. Прилага начини за проверка на правописа.	група съгласни
9.	Корен на думата	Разграничава корена на думата като най-важната нейна значеща част. Определя правилно корена на думите. Разпознава корена в думи с еднакъв и с различен корен. Определя правилно корена и свързва думите с тяхното значение. Пише правилно корена на думите.	корен

10.	Съчинение по зададена тема	<p>Прилага знанията си за тема на текста при съчиняване на текст по зададена тема.</p> <p>Разбира алгоритъма за създаване на съчинение по зададена тема.</p> <p>Прилага последователно дейности, чрез които подготвя своя текст.</p>	съчинение
11.	Представка. Образуване на гуми с представка	<p>Разграничава представката като словообразуваща част на думата.</p> <p>Разграничава корена и представката в думите.</p> <p>Определя правилно представки в думите.</p> <p>Разбира лексикалното значение на гуми с представки.</p> <p>Образува нови гуми с различни представки към един и същи корен и към различни корени.</p> <p>Разграничава представките от думите без ударение.</p> <p>Пише правилно представките в думите.</p>	представка
12.	Сродни гуми. Правопис	<p>Знае кои гуми са сродни.</p> <p>Разпознава сродни гуми по общия им корен.</p> <p>Образува сродни гуми.</p> <p>Открива правописни особености на сродни гуми.</p> <p>Прави правописна проверка чрез сродни гуми.</p>	сродни гуми
13.	Писмен отговор на въпрос към нехудожествен (научно-популярен) текст	<p>Овладява обобщена представа за особеностите на текста <i>отговор на въпрос</i> и за дейностите, чрез които се подготвя неговото създаване.</p> <p>Използва факти и идеи от нехудожествен (научнопопулярен) текст при писмен отговор на поставен въпрос.</p>	нехудожествен (научнопопулярен) текст
14.	Лични местоимения. Лице и число. Употреба на лични местоимения	<p>Определя личното местоимение като част на речта, която замества имена на лица и предмети.</p> <p>Знае формите на личното местоимение за лице и число.</p> <p>Използва учтивата форма на личното местоимение за 2 л. мн.ч. в съответствие с комуникативна ситуация.</p> <p>Поправя правописни грешки при употребата на учтивата форма.</p> <p>Използва лични местоимения при редактиране на повторения в текст.</p>	лично местоимение

15.	Писмен подробен преразказ на текст	<p>Прави подробен писмен преразказ на кратък художествен повествователен текст.</p> <p>Разбира основни изисквания към писмения подробен преразказ.</p> <p>Прилага алгоритъм, чрез който се подготвя неговото създаване.</p> <p>Разграничава ключови думи и подробности в съдържанието на текста.</p> <p>Определя ключови думи, епизоди и герои в текста.</p>	художествен текст повествование преразказ
16.	Лице и число на глагола	<p>Употребява формите на личните местоимения за определяне на лицето на глаголите.</p> <p>Определя правилно лицето и числото на глаголите.</p> <p>Прави подходящ избор на форма за лице и число на глаголите в съответствие с конкретен езиков контекст.</p>	лице на глагола
17.	Редактиране на текст	<p>Открива допуснати грешки и прави избор на подходящ начин за редактиране.</p> <p>Разбира как и защо се редактира текст.</p> <p>Открива в текст допуснати грешки: пропуски в съдържанието, неточна употреба на изречения и думи.</p> <p>Прилага умения за редактиране на правописни и пунктуационни грешки.</p>	редактиране
18.	Спомагателен глагол <i>съм</i>	<p>Разпознава спомагателния глагол <i>съм</i>.</p> <p>Познава и разграничава формите на спомагателния глагол <i>съм</i> във всички лица и числа.</p> <p>Открива в изречения и в текст форми на спомагателния глагол.</p> <p>Употребява правилно в изречения и в текст форми на спомагателния глагол.</p>	спомагателен глагол <i>съм</i>
II срок			
19.	Степенуване на прилагателно име	<p>Познава значението на частиците за образуване на сравнителна и превъзходна степен.</p> <p>Разпознава форми на степенувани прилагателни имена.</p> <p>Употребява правилно степенувани форми на прилагателните имена.</p> <p>Пише правилно степенувани прилагателни имена.</p>	степенувано прилагателно име

20.	Съчинение по словесна опора (пословица)	Анализира пословица. Създава съчинение по словесна опора.	пословица
21.	Правопис на прилагателни имена (-нн-). Сравнение	Знае правилата за писане на прилагателни имена с двойно -нн-. Разграничава правописа на прилагателни имена с двойно -нн- и с едно -н-. Пише правилно прилагателни имена с двойно -нн- в ж.р., в ср.р. и в мн.ч. Образува прилагателни имена и ги записва правилно. Знае смисъла на понятието <i>сравнение</i> . Разпознава и открива в текст сравнения.	сравнение
22.	Пряко и преносно значение на думата. Употреба. Епитет	Знае какво отличава думите с пряко и с преносно значение. Разпознава думи с пряко и с преносно значение. Употребява правилно думи с пряко и с преносно значение в съответствие с конкретен езиков контекст и конкретна комуникативна ситуация. Знае смисъла на понятието <i>епитет</i> . Разпознава и открива в текст епитети.	пряко значение преносно значение епитет
23.	Съчинение с познат герой	Овладява обобщена представа за съчинение с познат литературен герой. Разбира кои дейности и в каква последователност осигуряват подготовката на съчинението. Прилага последователно начините за подготовка на съчинението. Устно разказва съчинението на другарите си.	
24.	Съчинение по преживяна случка	Разбира основни особености на съчинението по преживяна случка. Прави избор на тема или формулира самостоятелно тема. Разбира кои са дейностите за подготовка на съчинението и в каква последователност се извършват. Изпълнява репродуктивни и творчески задачи за подготовка на съчинение по преживяна случка. Пише съчинението.	

25.	Сродни думи. Синоними. Разграничаване	<p>Разпознаване на синоними.</p> <p>Различаване на синоними от сродни думи.</p> <p>Прави избор на подходящи синоними в съответствие с конкретен езиков контекст.</p> <p>Разграничава сродни думи и синоними.</p> <p>Разпознава сродни думи и синоними в изречения и в текст.</p> <p>Прави избор на подходящи сродни думи или на синоними в съответствие с конкретен езиков контекст.</p>	синоними
26.	Възклицателно и побудително изречение	<p>Знае кои изречения са възклицателни, какво се изразява с тях и как се пишат.</p> <p>Разпознава възклицателни изречения.</p> <p>Разпознава и правилно назовава удивителния знак в края на възклицателните изречения.</p> <p>Знае кои изречения са побудителни, какво изразяват и как се пишат.</p> <p>Разпознава побудителни изречения.</p> <p>Обяснява какво изразяват различни побудителни изречения.</p> <p>Разграничава побудителни изречения, които се пишат в края с удивителен знак или с точка.</p>	възклицателно изречение побудително изречение удивителен знак
27.	Лично писмо	<p>Познава особеностите на личното писмо като вид текст.</p> <p>Разбира какво и в каква последователност трябва да направи, за да подготви писането на лично писмо.</p> <p>Прилага начини за подготовка и писане на лично писмо, като ги съобразява с особеностите на писмен и електронен вариант.</p> <p>Пише лично писмо до приятел.</p>	лично писмо
28.	Съчинение описание на животно	<p>Прави нехудожествено (научнопопулярно) описание на животно.</p> <p>Изпълнява репродуктивни и творчески задачи за подготовка на описанието.</p> <p>Прави устно описание на животно.</p> <p>Прилага начини за подготовка на писмено описание на животно.</p> <p>Пише описанието.</p>	

29.	Редактиране на текст	Открива правописни, пунктуационни и стилистични грешки в изречения и текст. Знае как се редактират повторения, излишни думи, ред на думите в изречението, знак за край на изречението. Открива допуснати грешки и прави избор на подходящ начин за редактиране.	
30.	Писмен подробен преразказ на приказка	Овладява умения за писмен подробен преразказ на приказка. Определя ключови думи в текста като опора за възпроизвеждане на неговото съдържание. Спазва последователността на действието при преразказа. Подготвя създаването на писмен подробен преразказ на приказка чрез различни репродуктивни и продуктивни дейности. Устно преразказва текста. Пише подробния преразказ.	съобщително изречение въпросително изречение
31.	Частии на речта – обобщение	Открива и разграничава лични местоимения, спомагателен глагол <i>съм</i> , глагол, съществително име, прилагателно име. Определя изучените им граматически признаци. Използва ги уместно в устната и писмената си реч.	
32.	Какво знам в края на 3. клас	Изходяща диагностика.	

Текстове за диктовка

Тема 3 – Вече знам от 2. клас

В двора над къщния покрив гремеше с разперени клони стара круша с кух гънер. Тя беше на младини ударена от гръмотевица — цялата обгорена — и сега живуркаше едвам-едвам. В клоните ѝ на скрито място гнездеше едно славейче. То се люшкеше безгрижно по клончетата и чуруликаше сладко, защото в гнездото му растяха и наливаха млади сили три чудесни пиленца.

„Една кибритена клечка“, Ангел Каралийчев

16 тема – Лице и число на глагола

Защо имаме нужда от храна?

Ако поемаме повече храна, отколкото имаме нужда, тялото ни складира излишъка като тлъстина. Ставаме тежки и трудноподвижни.

Полезните вещества в храната помагат на тялото ни да се справи по-лесно, когато се нараним или разболеем.

Из „Мини енциклопедия“

Тема 31 – Части на речта

Поучителни бонбони

На планетата Бу няма книги. Науката се продава и се консумира в бутилки.

Историята е една червена течност, която прилича на сок от нар. Географията — течност, зелена като мента, граматиката е безцветна и има вкус на минерална вода. Няма училища, учи се вкъщи. Всяка сутрин децата, според възрастта, трябва да гаврътнат чаша история, няколко лъжици аритметика и т.н.

Но ще повярвате ли? Пак се глежат.

Джани Родари

32 тема – Какво знаем в края на 3. клас

Златна есен

Колко много промяна в природата!... Тревата прецъфтяла, пожълтяла. Из нея се не мяркат хубавите погледи на толкова цветя. Дълги паяжини се протакат из въздуха.

Гората стои замислена. Певците ги няма. Тъжно шуми гората, пращят сухи съчки, попадат жълти листа и пак настава мъртва тишина.

Реката също не е весела. Тя тече бавно, някак уморено.

По Елин Пелин